

Redactioneel

Hoogdagen voor onderzoekers

Eind oktober was het verzamelen geblazen in Lisbon voor de tweejaarlijkse conferentie van het nieuwe Europees Drugs Agentschap, EUDA, het vroegere EMCDDA. Hoogdagen voor onderzoekers en al wie geïnteresseerd is in wetenschap en de problematiek rond middelengebruik. Er waren 2157 deelnemers uit 95 landen die zich gedurende 3 dagen verdeelden over 177 sessies. Best veel mensen, die enthousiast hun werk presenteerden, elkaar beluisterden en met elkaar in gesprek gingen in de vele goed verzorgde *coffee breaks*.

De thema's waren even verscheiden als de deelnemers. Het viel me op dat er meer dan vroeger aandacht was voor gedragsverslavingen (gamen, gokken en pornografie), medicinale maar ook synthetische cannabis en de evolutie van de opioïde markten. Met e-posters, mondelinge bijdragen en debatten werd de evolutie naar legalisering in Noord-Amerika en Europa besproken en geëvalueerd. Ook de toegankelijkheid van de verslavingszorg kreeg veel aandacht. Speciale noden voor vluchtelingen en migranten, of voor drugsgebruikers in de gevangenis, trauma- en gendergevoelige hulpverlening, het samen voorkomen van PTSD of ADHD en middelengebruik, enz. Om maar enkele thema's te noemen, want het was onmogelijk alles te volgen. Eigenlijk is dat een flauw excuus, want alles kan nog wel worden nagelezen, herbekeken en gedownload, ook door wie niet aanwezig was, op de website van het congres: LisbonAddictions.eu.

Uit de Lage Landen – Nederland en België – stonden 48 bijdragers geregistreerd. Ik heb ze niet allemaal kunnen ontmoeten (sommigen hadden enkel een e-poster gedeeld) maar bij het oplijsten viel me op

dat bijna de helft van hen, in de afgelopen vier jaar, op de ene of andere manier heeft bijgedragen aan het *Tijdschrift Verslaving&Herstel*. Veel sprekers uit ons taalgebied hebben al gepubliceerd in dit tijdschrift of hebben artikels gereviewd. Misschien moeten we op de volgende editie van *LisbonAddictions* een klein event organiseren zodat we ter plekke kunnen kennismaken met onze huidige en toekomstige auteurs.

We kunnen er fier over zijn dat wat het internationale forum bereikt ook in dit tijdschrift in het Nederlands werd gepubliceerd, en dus toegankelijker is voor klinici, preventiewerkers en ervaringsdragers. We waren helemaal enthousiast bij het luisteren naar onze collega Cleo Crunelle, die mee aan de wieg stond van het tijdschrift. Ze bracht op het grootste podium een keynote over de internationale samenwerking en de consensusverklaringen over screening, diagnose en behandeling van volwassen middelengebruikers met ADHD.

Dit laatste nummer van de vierde jaargang bevat veel wetenschap met verrassende en vernieuwende inzichten. Matthieu Lingier en collega's deden onderzoek naar coping als drinkmotief in een klinische psychiatrische populatie. Ze argumenteren het belang van de exploratie in de therapie van diverse drinkmotieven waarvan de patiënt zich bewust is. Wenke van Leuken et al. deden een pilot naar het effect van een verzwarringsdeken op de slaapkwaliteit tijdens een klinische detoxificatie van alcohol. Geconcludeerd werd dat een verzwarringsdeken de subjectieve slaapkwaliteit tijdens een klinische detoxificatie zou kunnen verbeteren en aanwijzingen voor vervolgonderzoek worden meegegeven.

Sil Van Cauwenberghe et al. geven de resultaten weer van een literatuurstudie naar het gebruik van transcraniële gelijkstroomstimulatie (tDCS), een niet-invasieve hersenstimulatietechniek met potentieel therapeutische effecten voor het reduceren van alcoholgebruik bij zorgzoekende alcoholgebruikers. tDCS biedt nog vele mogelijkheden die op heden nog onvoldoende zijn onderzocht en die mogelijk kunnen bijdragen als een effectieve behandeloptie.

Ten slotte is er een casus over een ernstige complicatie bij lachgasgebruik van de hand van Mark van Suchtelen en collega's en het ervaringsverhaal van

Liesbeth Vermeeren, medewerkster van een mobiel team voor langdurige zorg.

En uiteraard zijn er onze vaste rubrieken: een column waarin Arnt Schellekens de actualiteit binnen ons vakgebied fileert en een introductie in de internationale literatuur door Frieda Matthys en Michiel van Kernebeek in de rubriek 'Abstract verpakt'.

De redactie wenst u een vredige kerst en een mooie start in het nieuwe jaar!

Paul Van Deun, hoofdredacteur

Inhoud

Hoogdagen voor onderzoekers <i>Paul Van Deun</i>	1	Toepassing van transcraniële gelijkstroomstimulatie bij patiënten met problematisch alcoholgebruik	23
Rookgordijnen! <i>Arnt Schellekens</i>	3	Een breed literatuuroverzicht <i>Sil Van Cauwenberghe, Michiel van Kernebeek, Nathalie Vanderbruggen, Mathieu Vanfleteren & Cleo L. Crunelle</i>	
Associatie tussen alcoholconsumptie en coping als drinkmotief in een klinische populatie <i>Mathieu Lingier, Michiel van Kernebeek, Nathalie Vanderbruggen & Cleo L. Crunelle</i>	5	Herseninfarct na lachgasgebruik <i>Mark van Suchtelen, Maarten H.M. Belgers & Boukje A.G. Dijkstra</i>	37
Effect van een verzwaringsdeken op de slaapkwaliteit tijdens een klinische detoxificatie van alcohol <i>Wencke van Leuken, Maarten H.M. Belgers, Wiebren Markus & Ercolie R. Bossema</i>	12	Werken als ervaringsdeskundige in Mobiele Team Langdurige Zorg <i>Liesbeth Vermeeren</i>	40
		Abstract verpakt <i>Michiel van Kernebeek & Frieda Matthys</i>	43